

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES
[HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE]

SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 15. jūlijā¹

Lieta C-123/20

Ferrari SpA
pret
Mansory Design & Holding GmbH,
WH

(*Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopienas dizainparaugi – Regula (EK) Nr. 6/2002 – Neregistrēts Kopienas dizainparaugs – Ražojuma daļas izskats (*partial design*) – 3. panta a) punkts – Daļa, ko veido sporta automobiļa virsbūves elementi – Formāls nosacījums aizsardzības iegūšanai – Darišana par pieejamu sabiedrībai – 11. panta 2. punkts – Visa automobiļa kopskatu publicēšana

I. Ievads

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniegusi *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija), ir par Regulas (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem² interpretāciju.
2. Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Ferrari SpA* un *Mansory Design & Holding GmbH* (turpmāk tekstā – “*Mansory Design*”), kā arī WH, šīs pēdējās sabiedrības vadītāju.
3. *Mansory Design* ražo un tirgo personalizētus detaļu komplektus (ko dēvē par *tuning kits*), kuru nolūks ir tuvināt “Ferrari 488 GTB” izskatu (prestīžākā) “Ferrari FXX K” izskatam.
4. *Ferrari* pret *Mansory Design* un tās vadītāju iesniedza prasību par pārkāpumu, apgalvojot, ka tie ir nokopējuši vairākus neregistrētus Kopienas dizainparaugus Regulas Nr. 6/2002 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, kuru īpašniece tā esot.
5. Papildus interesei, ko tā noteikti izraisīs sporta automobiļu lietotāju vidū, šīs lietas juridiskā interese ir saistīta ar to, ka Kopienas dizainparauga, uz kuru galvenokārt atsaucas *Ferrari*, priekšmets ir nevis ar “FXX K” kopējais izskats, bet gan *ši automobiļa daļas* izskats, kuru veido

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² Padomes regula, 2001. gada 12. decembris (OV 2002, L 3, 1. lpp.).

daži virsbūves elementi. Tādējādi iesniedzējtiesa aicina Tiesu līdz šim nebijušā veidā lemt par nosacījumiem, ar kādiem ražojuma daļas izskats – jeb *partial design* (daļas dizainparaugs) – var tikt aizsargāts kā neregistrēts Kopienas dizainparaugs.

6. Šajā ziņā, *pirmkārt*, rodas jautājums, vai saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punktu, lai ražojuma daļas izskats tiktu šādi aizsargāts, tam ir jātiek īpašā veidā nodotam atklātībā vai arī šajā ziņā pietiek ar to, ka šī ražojuma kopējais dizainparaugs tiek nodots atklātībā. Proti, pamatlietā *Ferrari* vienīgi publicēja vairākus modeļa “FXX K” kopskatu un minētā sabiedrība uzskata, ka šī publikācija attiecas arī uz norādītā virsbūves elementu dizainparauga nodošanu atklātībā.

7. *Otrkārt*, jautājums ir par to, vai ražojuma daļas izskatam, lai tas varētu būt atsevišķa Kopienas dizainparauga priekšmets, kas atšķiras no tā, kurš attiecīgajā gadījumā aizsargā šī ražojuma izskatu kopumā, ir jāpiemīt zināmai patstāvībai attiecībā pret kopējo formu. Proti, pamatlietā *Ferrari* tika pārņemts, ka tā ir norādījusi tiesības uz dizainparaugu saistībā ar patvaļīgi norobežotu “FXX K” daļu.

8. Šajos secinājumos es izskaidrošu, *pirmkārt*, ka kopējā ražojuma dizainparauga darīšana par pieejamu sabiedrībai Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē nozīmē arī šī ražojuma daļas dizainparauga nodošanu atklātībā, ciktāl šis pēdējais dizainparaugs ir skaidri identificējams nodošanas atklātībā brīdī. *Otrkārt*, es paskaidrošu iemeslus, kādēļ, manuprāt, ražojuma daļas izskats var pats par sevi būt Kopienas dizainparauga priekšmets, kas atšķiras no dizainparauga, kurš attiecīgajā gadījumā aizsargā ražojuma kopējo izskatu, jo saskaņā ar pašu “dizainparauga” definīciju, kas paredzēta šīs regulas 3. panta a) punktā, to norobežo ar īpašām līnijām, kontūrām, krāsām, formām vai virsmas struktūru, kas to kā tādu padara identificējamu.

II. Atbilstošās tiesību normas

9. Regulas Nr. 6/2002 16., 17., 21. un 25. apsvērumā ir noteikts:

“(16) Dažās no [Savienības rūpniecības] nozarēm izveido lielu skaitu dizainparaugu tādiem produktiem, kam bieži ir īss ekonomiskās dzīves cikls, un aizsardzība bez apgrūtinājuma ar reģistrācijas formalitātēm ir priekšrocība, bet aizsardzības ilgums ir mazāk svarīgs. No otras puses, ir tādas rūpniecības nozares, kas piešķir lielu nozīmi reģistrācijas priekšrocībām sakarā ar lielāku juridisko noteiktību, kuru tā sniedz, un kas vēlas ilgāku aizsardzību atbilstīgi attiecīgo produktu paredzamajam ekonomiskās dzīves ciklam.

(17) Tas liek izstrādāt divus aizsardzības veidus: vienu attiecībā uz īstermiņa neregistrētiem dizainparaugiem un otru attiecībā uz ilgāka termiņa reģistrētiem dizainparaugiem.

[..]

(21) Reģistrēta Kopienas dizainparauga piešķirto tiesību ekskluzīvais raksturs atbilst vēlmei nodrošināt tam lielāku juridisko drošību. Turpretī attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu būtu lietderīgi nodrošināt tikai tiesības, kas aizsargā no kopēšanas. Tādējādi aizsardzība nevar attiekties uz produktiem, kuros ir izmantoti dizainparaugi, ko neatkarīgi ir izstrādājis kāds cits modelētājs. Šīs tiesības būtu jāattiecina arī uz tirdzniecību ar produktiem, kuros ir izmantoti kontrafakta dizainparaugi.

[..]

(25) Tās rūpniecības nozares, kurās izveido lielu skaitu dizainparaugu, kam iespējams īss ekonomiskās dzīves cikls un no kuriem tikai dažus laidīs tirgū, uzskatīs par izdevīgāku neregistrētu Kopienas dizainparaugu. [..]”

10. Šīs regulas 1. panta “Kopienas dizainparaugs” 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

“Dizainparaugu aizsargā:

a) kā “neregistrētu Kopienas dizainparaugu”, ja to dara pieejamu sabiedrībai šajā regulā izstrādātajā kārtībā; [..].”

11. Minētās regulas 3. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā regulā:

a) “dizainparaugs” ir visa ražojuma vai tā daļas izskats, kas radies no paša ražojuma un/vai tā rotājumu iezīmēm, jo īpaši līnijām, kontūrām, krāsām, formas, virsmas struktūras un/vai materiāla;

b) “ražojums” ir rūpniecības vai amatnieka izstrādājums, ietverot, *inter alia*, daļas, kas paredzētas samontēšanai kompleksā ražojumā, iepakojumu, apdari, grafiskos simbolus un tipogrāfijas šriftus, bet izņemot datorprogrammas;

c) “komplekss ražojums” ir ražojums, kas sastāv no vairākām sastāvdaļām, kuras var aizstāt un kuras ļauj ražojumu izjaukt un no jauna samontēt.”

12. Šīs pašas regulas 4. panta “Aizsardzības iegūšanas nosacījumi” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dizainparaugs ir aizsargāts kā Kopienas dizainparaugs, ja tas ir jauns un tam ir individuāla būtība.

2. Dizainparaugu, ko izmanto vai iekļauj ražojumā, kurš ir kompleksa ražojuma sastāvdaļa, uzskata par jaunu un par tādu, kam ir individuāla būtība, ja:

a) sastāvdaļa, kad tā ir iekļauta kompleksajā ražojumā, paliek redzama minētā ražojuma parastās izmantošanas laikā un

b) šīs sastāvdaļas redzamās iezīmes pašas par sevi atbilst novitātes un individuālas būtības prasībām.”

13. Regulas Nr. 6/2002 6. pantā “Individuālā būtība” ir noteikts:

“1. Uzskata, ka dizainparaugam ir individuāla būtība, ja vispārējais iespaids, ko tas rada informētām lietotājam, atšķiras no vispārējā iespaida, ko šādam lietotājam rada jebkurš dizainparaugs, kas ir darīts pieejams sabiedrībai, šādos gadījumos:

a) attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, līdz tam datumam, kad dizainparaugs, kura aizsardzību pieprasa, ir pirmo reizi darīts pieejams sabiedrībai;

[..].”

14. Šīs regulas 11. pantā “Neregistrēta Kopienas dizainparauga aizsardzības sākšanās un ilgums” ir paredzēts:

“1. Dizainparaugu, kas atbilst 1. iedaļā izstrādātajiem noteikumiem, aizsargā kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu trīs gadus ilgi pēc datuma, kad tas ir pirmo reizi darīts pieejams sabiedrībai [Savienībā].

2. Šā panta 1. punkta nolūkā dizainparaugu uzskata par darītu pieejamu sabiedrībai [Savienībā], ja tas ir bijis publicēts, izstādīts, izmantots tirdzniecībā vai citādi atklāts tādā veidā, ka parastā uzņēmējdarbības gaitā par šiem notikumiem ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas [Savienībā]. Dizainparaugu tomēr neuzskata par darītu pieejamu sabiedrībai tikai tādēļ, ka tas ir atklāts trešajai personai ar tieši vai netieši izteiktu konfidencialitātes nosacījumu.”

15. Saskaņā ar minētās regulas 19. pantu “Kopienas dizainparauga piešķirtās tiesības”:

“1. Reģistrēts Kopienas dizainparaugs piešķir tā īpašniekam ekskluzīvas tiesības to izmantot un neļaut trešām personām to izmantot bez viņa piekrišanas. Minētā izmantošana attiecas, jo īpaši, uz tāda ražojuma, kurā dizainparaugs ir iekļauts vai kuram tas ir izmantots, izgatavošanu, piedāvāšanu, laišanu tirgū, importu, eksportu vai izmantošanu, vai šāda ražojuma glabāšanu šiem mērķiem.

2. Tomēr neregistrēts Kopienas dizainparaugs piešķir tā īpašniekam tiesības novērst 1. punktā minētās darbības tikai tad, ja apstrīdēto izmantošanu rada aizsargātā dizainparauga kopēšana.

Apstrīdēto izmantošanu neuzskata par aizsargātā dizainparauga kopēšanas rezultātu, ja tā rodas tāda modelētāja neatkarīgā radošā darbā, par kuru var uzskatīt, ka tam nav bijis zināms dizainparaugs, ko tā īpašnieks darījis pieejamu sabiedrībai.

[..]”

III. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

16. *Ferrari* ir Itālijā reģistrēts sacikšu un sporta automobiļu ražotājs. Tā augstākās klases modelis “FXX K”, ar ko nav atļauts pārvietoties pa ielu, ir paredzēts tikai braukšanai sacikšu trasē.

17. *Ferrari* pirmo reizi iepazīstināja sabiedrību ar “FXX K” 2014. gada 2. decembra paziņojumā preseī. Šajā paziņojumā bija ietvertas šīs divas fotogrāfijas, kurās attiecīgi redzams transportlīdzekļa sānskats un pretskats:

18. “Ferrari FXX K”, kas izgatavots ierobežotā skaitā, ir pieejams divās versijās, kuras atšķiras vienīgi ar uz priekšējā pārsega izvietotā “V” krāsu. Pirmajā versijā, kas iepriekš ilustrēta fotogrāfijās, šis “V” ir melnā krāsā, izņemot apakšējo smaili, kura ir transportlīdzekļa pamatkrāsā. Otrā versijā minētais “V” ir pilnībā melnā krāsā.

19. *Mansory Design*, kuras vadītājs ir WH, ir augstas klases automobiļu personalizācijas (tā sauktās *tuning*) uzņēmums. *Mansory Design* ir reģistrēta un WH dzīvesvieta ir Vācijā. Kopš 2016. gada šī sabiedrība ražo un izplata personalizācijas detaļu komplektus (sauktus par *tuning kits*), kas paredzēti “Ferrari 488 GTB” (ielas modelis, kas tiek ražots sērijveidā un ir pieejams kopš 2015. gada) izskata pārbūvei tā, lai tas līdzinātos “Ferrari FXX K”.

20. *Mansory Design* tādējādi piedāvā vairākus *tuning kits*, kas ļauj pārveidot “Ferrari 488 GTB”: “priekšas komplekts”, “aizmugures komplekts”, “sānu komplekts”, “jumta pārsegs” un “aizmugurējais spārns”. Turklāt tā piedāvā divas “priekšas komplekta” versijas, kas atveido abas “Ferrari FXX K” versijas: pirmajā versijā “V” uz priekšējā pārsega ir melnā krāsā, izņemot apakšējo smaili, savukārt otrajā versijā tas ir pilnībā melnā krāsā.

21. “Ferrari 488 GTB” pilnīga pārveide ietver lielākās daļas redzamās virsbūves apdares nomaiņu. 2016. martā Ženēvas (Šveice) Starptautiskajā autosalonā *Mansory Design* prezentēja šādi pārbūvētu transportlīdzekli ar nosaukumu “Mansory Siracusa 4XX”.

22. *Ferrari* uzskata, ka, pārdodot šos *tuning kits*, *Mansory Design* pārkāpj tiesības, ko *Ferrari* piešķir viens vai vairāki neregistrēti Kopienas dizainparaugi, kuri tai pieder.

23. Galvenokārt *Ferrari* apgalvo, ka ar “priekšas komplekta” pārdošanu tiek pārkāpts pirmais neregistrētais Kopienas dizainparaugs, kas attiecas uz tās modeļa “FXX K” daļas izskatu, kuru veido “V” formas elements uz priekšējā pārsega, spuras formas elements, kas ir izvirzīts un garenvirzienā izvietots šī pirmā elementa centrā (*strake*), buferī iebūvēts divu līmeņu priekšējais “spoileris” un centrālais vertikālais savienojuma stienis, kas savieno priekšējo “spoileri” un priekšējo pārsegu. Šī daļa tiek uzverta kā vienots veselums, kurš veidojot šī transportlīdzekļa īpašos “individuālos vaibstus” un vienlaikus atgādinot lidmašīnu vai “Formula 1” automobili. *Ferrari* uzskata, ka šis neregistrētais Kopienas dizainparaugs esot radies brīdī, kad tika publicēts 2014. gada 2. decembra paziņojums presei.

24. Pakārtoti *Ferrari* apgalvo, ka tai pieder otrs neregistrētais Kopienas dizainparaugs attiecībā uz divu līmeņu priekšējo “spoileri”, kas radies brīdī, kad tika publicēts šis paziņojums presei vai vēlākais brīdī, kad 2015. gada 3. aprīlī tika publicēta filma *Ferrari FXX K – The Making Of*, un ka *Mansory Design* ar “priekšas komplekta” pārdošanu esot pārkāpusi arī to.

25. Vēl vairāk pakārtoti *Ferrari* pamato savu prasību ar trešo neregistrēto Kopienas dizainparaugu attiecībā uz visu “Ferrari FXX K” apdari, kas tika atklāta citā transportlīdzekļa fotogrāfijā, kurā tas parādīts slīpā rakursā un kura arī bija ietverta 2014. gada 2. decembra paziņojumā presei.

26. Attiecībā uz ”komplektiem”, kas tiek piedāvāti tirgū Vācijas Federatīvajā Republikā, *Ferrari* atsaucas arī uz tiesībām, kas izriet no aizsardzības pret viltojumiem saskaņā ar tiesību normām par nodīgu konkurenci.

27. Pirmajā instancē *Ferrari* lūdza izbeigt visā Eiropas Savienībā strīdīgo detaļu izgatavošanu, piedāvāšanu tirdzniecībā, laišanu tirgū, importu, eksportu, izmantošanu vai glabāšanu, kā arī izvirzīja vairākus papildu prasījumus (pārskata sniegšana, produktu atsaukšana un iznīcināšana, zaudējumu atlīdzināšana). *Landgericht* (Apgabaltiesa, Vācija) šos prasījumus pilnībā noraidīja.

28. Apelācijas tiesas instancē *Ferrari* secināja, ka tās prasījumu par izbeigšanu, kā arī prasījumi par produktu atsaukšanu un iznīcināšanu, ciktāl tie bija balstīti uz minēto Kopienas dizainparaugu piešķirtajām tiesībām, vairs nebija priekšmeta, jo 2017. gada 3. decembrī šīs tiesības bija beigušās³. Taču *Ferrari* uzturēja it īpaši prasījumus par zaudējumu atlīdzināšanu.

29. Apelācijas instances tiesa noraidīja *Ferrari* prasību. Tā it īpaši atzina par nepamatotiem šīs sabiedrības prasījumus saistībā ar apgalvotajiem neregistrētajiem Kopienas dizainparaugiem. Šī tiesa uzskatīja, ka pirmais izvirzītais Kopienas dizainparaugs attiecībā uz daļu “Ferrari FXX K”, kas aprakstīts šo secinājumu 23. punktā, nepastāvēt, jo *Ferrari* nav pierādījusi, ka “zināmas patstāvības” un “zināmas formas viengabalainības” minimālā prasība būtu tikusi izpildīta. Šī sabiedrība esot vienīgi atsaukusies uz transportlīdzekļa daļu, kuru tā ir patvaļīgi nodalījusi. Arī otrais *Ferrari* izvirzītais Kopienas dizainparaugs attiecībā uz priekšējā divu līmeņu “spoilera” izskatu nepastāvēt, jo arī tas neatbilst “formas viengabalainības” nosacījumam. Runājot par trešo dizainparaugu attiecībā uz “Ferrari FXX K” apdari kopumā gan esot spēkā, taču *Mansory Design* to neesot pārkāpis.

30. *Ferrari* iesniedza revīzijas sūdzību, kuru par pieņemamu atzina *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa). Šī tiesa uzskata, ka revīzijas sūdzības iznākums attiecībā uz prasījumiem, kuri ir pamatoti ar tādu tiesību pārkāpumu apgalvoto, kuras, kā apgalvots, ir piešķirtas ar *Ferrari* izvirzītajiem neregistrētiem Kopienas dizainparaugiem, ir atkarīgs no Regulas Nr. 6/2002 interpretācijas.

31. Precīzāk, ir jānoskaidro, ar kādiem nosacījumiem ražojuma daļas izskats saskaņā ar šo regulu var iegūt aizsardzību kā neregistrēts Kopienas dizainparaugs.

32. Šajā ziņā iesniedzējtiesa jautā, *pirmkārt*, vai ražojuma kopējā attēla padarīšana par pieejamu sabiedrībai Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē nozīmē arī šī ražojuma daļu dizainparaugu nodošanu atklātībā.

33. Pieņemot, ka tas tā ir, šī tiesa jautā, *otrkārt*, vai ražojuma daļas izskatam, lai tas varētu veidot atsevišķu dizainparaugu, kas atšķiras no šī ražojuma kopumā dizainparauga, ir jāpiemīt, kā nosprieda apelācijas instances tiesa, “zināmai patstāvībai” un “zināmai formas viengabalainībai”, kas ļauj secināt, ka šīs daļas izskats pilnībā nesaplūst ar minētā ražojuma izskatu, bet, tieši pretēji, sniedz patstāvīgu kopējo iespaidu attiecībā pret visa [ražojuma] formu.

³ Šajā ziņā skat. Regulas Nr. 6/2002 11. panta 1. punktu, kas citēts šo secinājumu 14. punktā.

34. Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai, nododot atklātībā ražojuma kopējo attēlu, atbilstoši Regulas (EK) Nr. 6/2002 11. panta 1. punktam un 2. punkta pirmajam teikumam var rasties neregistrēti Kopienas dizainparaugi attiecībā uz atsevišķām ražojuma daļām?

2) Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši:

Kāds juridiskais kritērijs ir jāizmanto individuālās būtības vērtējumā saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 6. panta 1. punktu, noskaidrojot vispārējo iespaidu, ko rada sastāvdaļa, kas – kā, piemēram, transportlīdzekļa virsbūves daļa – ir iekļauta kompleksā ražojumā? Vai it īpaši ir jāņem vērā, vai sastāvdaļas izskats informēta lietotajā izpratnē nevis pilnīgi saplūst ar kompleksā ražojuma izskatu, bet gan parāda zināmu formas patstāvību un viengabalainību, kas dod iespēju konstatēt no kopējās formas neatkarīgu vizuālo iespaidu?”

35. 2020. gada 30. janvāra lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā tika reģistrēts tā paša gada 4. martā. *Ferrari, Mansory Design*, Čehijas, Itālijas un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Šie lietas dalībnieki un ieinteresētās personas sniedza arī rakstveida atbildes uz Tiesas 2021. gada 15. janvārī uzdotajiem jautājumiem.

IV. Vērtējums

36. Kā minēts tās 1. pantā, Regulā Nr. 6/2002 ir paredzētas divas viendabīgas kategorijas: “reģistrēts Kopienas dizainparaugs” un “neregistrēts Kopienas dizainparaugs”. Materiālie nosacījumi aizsardzības iegūšanai abos gadījumos ir vienādi. It īpaši saskaņā ar šīs regulas 4. panta 1. punktu aplūkotajam dizainparaugam ir jābūt “jaunam” un tam jāpiemīt “individuālai būtībai”. Turpretim formālie nosacījumi, kas piemērojami attiecībā uz vienu un otru kategoriju atšķiras. “Reģistrēta Kopienas dizainparauga” iegūšanai pēc definīcijas ir jāiesniedz reģistrācijas pieteikums. Turpretim dizainparaugu ir iespējams aizsargāt kā “neregistrētu Kopienas dizainparaugu”, kad tas ir darīts pieejams sabiedrībai atbilstoši minētās regulas 11. panta 2. punktam⁴.

37. Šajā gadījumā pret *Mansory Design* un WH celtajā prasībā par pārkāpumu *Ferrari* atsauca uz dažādiem *neregistrētiem* Kopienas dizainparaugiem. Kā norādīju šo secinājumu ievadā, šis lietas īpatnība ir tāda, ka prasītāja pamatlietā galvenokārt⁵ ir izvirzījusi it īpaši šādu Kopienas dizainparaugu attiecībā uz “Ferrari FXX K” *daļas izskatu*, ko veido vairāki virsbūves elementi – proti, atgādināšu, “V” formas elements uz priekšējā pārsega, spuras formas elements, kas ir izvirzīts un garenvirzienā izvietots šī pirmā elementa centrā (*strake*), buferi iebūvēts divu limeņu priekšējais “spoileris” un centrālais vertikālais savienojuma stienis, kas savieno priekšējo “spoileri” un priekšējo pārsegu⁶. Tātad šī sabiedrība uzskata, ka tai pieder tiesības uz to, ko parasti dēvē par *partial design* (daļas dizainparaugu).

⁴ Skat. Regulas Nr. 6/2002 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

⁵ Šajos secinājumos es kā faktisko hipotēzi savā vērtējumā izmantošu *Ferrari* prasījumu pamatojumam *galvenokārt* izvirzīto dizainparaugu, nepieskaroties – ja vien to pieminēšana nebūs vajadzīga – pakārtoti vai vēl vairāk pakārtoti izvirzītajiem dizainparaugiem.

⁶ Skat. šo secinājumu 23. punktu.

38. Kā norāda iesniedzējtiesa, vairs neesot šaubu par to, ka, piemērojot Regulu Nr. 6/2002, ražojuma daļas izskats pats par sevi arī var būt neregistrēta Kopienas dizainparauga priekšmets.

39. Proti, “dizainparaugi”, kas var būt šādas aizsardzības priekšmets, Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktā ir definēti kā “visa ražojuma *vai tā daļas* izskats, kas radies no paša ražojuma un/vai tā rotājumu iezīmēm, jo īpaši līnijām, kontūrām, krāsām, formas, virsmas struktūras un/vai materiāla” (mans izcēlums).

40. Ņemot to vērā, *pirmkārt*, kā norādīju šo secinājumu 36. punktā, ka, lai dizainparaugu būtu iespējams aizsargāt kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu, tam ir jābūt darītam par pieejamu sabiedrībai atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punktam.

41. Taču pamatlietā *Ferrari* publicēja vienīgi “Ferrari FXX K” kopskatus⁷. Tādēļ iesniedzējtiesa pirmajā jautājumā vēlas noskaidrot, vai, lai izpildītu nodošanas atklātībā nosacījumu, kas paredzēts minētajā 11. pantā, šai sabiedrībai būtu bijis atsevišķi *jānodod atklātībā* virsbūves daļas dizainparaugs, kura aizsardzību tā ir izvirzījusi. A iedaļā es paskaidrošu, kādēļ, manuprāt, tas tā nav.

42. *Otrkārt*, šī tiesa otrajā jautājumā pauž šaubas, vai ražojuma daļas izskatam, lai tas varētu būt dizainparauga priekšmets, attiecībā pret visa ražojuma kopskatu ir jāpiemīt “zināmai patstāvībai” un “zināmai viengabalainībai”. Minētā tiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai autora iespējai sadalīt sava ražojuma izskatu dažādās daļās, no kurām katrai piemīt autonoma aizsardzība, būtu jānosaka kādas robežas. Šo delikāto problēmu es izskatīšu B iedaļā.

43. Tomēr pirms tam man jāizskaidro vēl viens jautājums. Lai gan iesniedzējtiesa pirmajā jautājumā un lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu pamatojumā lieto “ražojuma daļas” jēdzienu, kas minēts Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktā, tā ir arīdzan konstatējusi, ka pamatlietā aplūkotie “Ferrari FXX K” virsbūves elementi ir “kompleksa ražojuma” daļas šīs regulas 3. panta c) punkta un 4. panta 2. punkta izpratnē.

44. Atgādināšu, ka spriedumā *Acacia* un *D’Amato*⁸ Tiesa ir precizējusi, ka, lai gan Regulā Nr. 6/2002 nav sniegta definīcija, “kompleksa ražojuma daļas” ir vairākas sastāvdaļas, kuras paredzētas samontēšanai kompleksā rūpniecības vai amatniecības izstrādājumā, kuras var tikt aizstātas, tādējādi ļaujot šādu izstrādājumu izjaukt un no jauna samontēt, un bez kurām nevarētu veikt kompleksā ražojuma parasto izmantošanu.

45. Tādējādi tā nosprieda, ka automobiļa riteņa disks ir jākvalificē kā “kompleksa ražojuma daļa”, jo šāds riteņa disks ir tāds komplekss ražojums kā automobilis, un bez tā šo ražojumu nebūtu iespējams parasti izmantot⁹.

46. Tādā pašā veidā, manuprāt, arī virsbūves elementi ir jākvalificē kā “kompleksa ražojuma daļas”, ja, no vienas puses, šos elementus ir iespējams aizstāt un, no otras puses, ja to klātbūtne ir nepieciešama attiecīgā automobiļa parastai izmantošanai.

47. Taču *Ferrari* apstrīdēja šādu “daļu” kvalifikāciju Regulas Nr. 6/2002 3. panta c) punkta un 4. panta 2. punkta izpratnē, pamatojot ar to, ka virsbūves elementi, uz ko attiecas pamatlietā aplūkotie dizainparaugi, neatbilst šiem kritērijiem.

⁷ Skat. šo secinājumu 17. punktu.

⁸ Spriedums, 2017. gada 20. decembris (C-397/16 un C-435/16, EU:C:2017:992, 65. punkts).

⁹ Skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Acacia* un *D’Amato* (C-397/16 un C-435/16, EU:C:2017:992, 66. punkts).

48. Protams, Tiesai nav jāizskata šis jautājums, kas ietilpst faktu vērtējumā. Attiecīgā gadījumā tas būtu jāpārbauda iesniedzējtiesai.

49. Taču, kad Tiesa šajā sakarā uzdeva jautājumu, puses un personas, kas iestājušās lietā, bija vienisprātis, ka atbildei uz šo jautājumu nav noteicošas nozīmes, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem.

50. Proti, kā būtībā norāda *Ferrari* un Polijas valdība, “dizainparaugs” Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkta izpratnē var būt gan visa ražojuma kopējais izskats, gan tās daļas izskats, tostarp kompleksa ražojuma sastāvdaļas izskats vai pat šādas sastāvdaļas daļas izskats.

51. Manā ieskatā šajā lietā uzdotajos jautājumos svarīgākais ir tas, ka *Ferrari* atsauca uz “ražojuma daļas” izskatu kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu. Savukārt tam, vai šis ražojums ir “komplekss” un vai aplūkotā daļa sastāv vai nesastāv no elementiem, kas atbilst šāda ražojuma “sastāvdaļu” definīcijai, nav noteicošas nozīmes, lai atbildētu uz šiem jautājumiem. Tādēļ nākamajos punktos es galvenokārt izmantošu “ražojuma” un “ražojuma daļas” jēdzienus.

A. Par ražojuma daļu dizainparaugu darīšanu par pieejamiem sabiedrībai Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē (pirmais jautājums)

52. Pirmajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka visa ražojuma kopējā dizainparauga, piemēram, automobiļa izskata, darīšana par pieejamu sabiedrībai var nozīmēt arī šī ražojuma daļas – piemēram, dažu šī automobiļa virsbūves elementu izskats – dizainparauga darīšanu par pieejamu sabiedrībai un, attiecīgā gadījumā, ar kādiem nosacījumiem.

53. Pamatlietā iesniedzējtiesa konstatēja, ka, publicējot divus sava modeļa “FXX K” kopskatus, *Ferrari* ir Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē darījusi pieejamu sabiedrībai visa šī automobiļa kopumā dizainparaugu. Tātad ir izpildīti šīs normas nosacījumi attiecībā uz šo dizainparaugu¹⁰.

54. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka šī nodošana atklātībā var radīt aizsardzību vienīgi attiecībā uz visa “FXX K” dizainparaugu. Tā nenozīmējot šo automobili veidojošo daļu dizainparaugu nodošanu atklātībā. Pēc šīs tiesas domām, kurām piekrīt *Mansory Design*, Polijas valdība un Komisija, lai šādas ražojuma daļas izskats pats par sevi varētu tikt aizsargāts kā neregistrēts Kopienas dizainparaugs, tas būtu jānodod atklātībā atsevišķi. Šāda Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta interpretācija nodrošinātu tiesisko drošību, ļaujot sabiedrībai un it īpaši tirgus dalībniekiem viegli un bez pārpratumiem, balstoties uz tiesību īpašnieka atklātībā nodotajiem attēliem, noteikt pēdējā minētā izvīrītās aizsardzības priekšmetu.

55. Praktiski *Ferrari* tātad papildus “Ferrari FXX K” kopējam attēlam būtu bijis jāpublicē viens vai vairāki attēli, kas konkrēti fokusējas īpaši uz šī automobiļa daļu, kuras kā neregistrēta Kopienas dizainparauga aizsardzību tā ir izvīrējusi, vai kopskata fotogrāfijās jāizmanto norādes, piemēram, ar krāsu, kontrastu, bultām vai līnijām, kas norobežo aplūkotos elementus un ļauj viegli identificēt attiecīgo dizainparaugu.

¹⁰ It īpaši ir jāuzskata par pierādītu tas, ka specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par minēto fotogrāfiju publicēšanu.

56. Es nepiekrītu šim viedoklim. Tāpat kā *Ferrari* un Čehijas un Itālijas valdības es uzskatu, ka visa ražojuma kopumā dizainparauga darīšana par pieejamu sabiedrībai Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē var nozīmēt arī šī ražojuma daļas dizainparauga nodošanu atklātībā. Citiem vārdiem sakot, atsevišķa nodošana atklātībā visos apstākļos nav priekšnoteikums, lai šādas daļas dizainparaugs varētu tikt aizsargāts kā neregistrēts Kopienas dizainparaugs.

57. Šajā ziņā un *pirmkārt*, norādīšu, ka Regulas Nr. 6/2002 11. pants neietver nevienu īpašu noteikumu attiecībā uz ražojuma daļas nodošanu atklātībā.

58. Precīzāk, šīs regulas 11. panta 2. punktā ir definēts viens kritērijs, lai noteiktu, vai ir notikusi darīšana par pieejamu sabiedrībai, un tas attiecas uz viesiem dizainparaugiem (vai tie būtu pievienoti vai ietverti ražojumos vai šo ražojumu daļās), proti, kritērijs, ka dizainparaugs “bijis publicēts, izstādīts, izmantots tirdzniecībā vai citādi atklāts tādā veidā, ka parastā uzņēmējdarbības gaitā par šiem notikumiem ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē”.

59. Kā pamatoti norāda *Ferrari*, kā arī Čehijas un Itālijas valdības, šīs tiesību normas teksts tāpat neprasa, lai ražojuma daļu dizainparaugi tiktu īpaši nodoti atklātībā. Nekas šajā formulējumā neliek izslēgt iespēju, ka viena un tā paša attēla publikācija nozīmē gan visa ražojuma dizainparauga, gan to veidojošo daļu un sastāvdaļu dizainparaugu nodošanu atklātībā. Savienības likumdevējam, ja tāda būtu bijusi tā vēlēšanās, būtu bijis iespējams formulēt šajā ziņā [atsevišķu] nosacījumu.

60. *Otrkārt*, no šī paša 11. panta 2. punkta izriet, ka dizainparaugs ir “darīts pieejams” sabiedrībai, ja tas ticis atklāts tādā veidā, ka parastā uzņēmējdarbības gaitā par šiem notikumiem ir “varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās”¹¹ attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā. Būtībā runa ir par to, vai šis specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par attiecīgo dizainparaugu¹².

61. Es uzskatu, ka specializējušos personu loks, kā apgalvo *Ferrari*, zināmos apstākļos var saprātīgi uzzināt par ražojuma daļas izskatu, ja visa šī ražojuma izskats ticis nodots atklātībā.

62. Pamatlietas apstākļi šajā ziņā sniedz lielisku piemēru. Atgādināšu, ka *Ferrari* minētā nodošana atklātībā bija divu “FXX K” fotogrāfiju, tostarp pretskata, publicēšana¹³. Šī pēdējā fotogrāfija atklāj it īpaši šī automobiļa priekšējā pārsega, kā arī “spoilera” izskatu.

63. Līdz ar to, valsts tiesai veicot faktisko vērtējumu, kas ietilpst tās kompetencē, man šķiet, ka ar minētās fotogrāfijas publikācijas starpniecību¹⁴ specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par *Ferrari* izvirzīto [ražojuma] daļas dizainparaugu – ietverot arī “V” formas elementu “Ferrari FXX K” priekšējā pārsega centrālajā daļā. Tāpat arī šī automobiļa sānskata publikācija varēja tiem saprātīgi ļaut uzzināt, piemēram, par riteņu disku, kas montēti uz šī automobiļa, dizainparaugu.

¹¹ Saistībā ar “specializējušos personu loka” jēdzienu skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *H. Gautzsch Großhandel* (C-479/12, EU:C:2014:75, 27.–30. punkts).

¹² Proti, ja arī Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta teksts attiecas uz to, vai par *nodošanu atklātībā* (publicēšanu, izstādīšanu utt.) varēja saprātīgi uzzināt specializējušos personu loks, man šķiet, ka šī kritērija nolūks plašāk ir noteikt, vai šo personu loks varēja saprātīgi uzzināt par attiecīgo *dizainparaugu*. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *H. Gautzsch Großhandel* (C-479/12, EU:C:2014:75, 25. un 29. punkts).

¹³ Skat. šo secinājumu 17. punktu.

¹⁴ Šajā ziņā atgādināšu, ka ir pierādīts, ka specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par šo publicēšanu (skat. šo secinājumu 10. zemsvītras piezīmi).

64. Bez šaubām, kā norādījusi Čehijas valdība, lai visa ražojuma dizainparauga darīšana par pieejamu sabiedrībai nozīmētu arī šī ražojuma daļas dizainparauga nodošanu atklātībā, šīs daļas izskatam obligāti ir jābūt *skaidri identificējamam* šajā atklāšanā¹⁵. Pretējā gadījumā specializējušos personu loks nevar saprātīgi uzzināt par šo dizainparaugu šīs atklāšanas gadījumā, kā prasīts Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punktā.

65. Citiem vārdiem sakot, ja, kā šajā gadījumā, nodošana atklātībā ir ražojuma fotogrāfijas publicēšana, minētās [ražojuma] daļas dizainparauga iezīmēm – piemēram, līnijām, kontūrām, krāsām utt.¹⁶ – šajā fotogrāfijā ir jābūt *skaidri saskatāmām*.

66. Tādējādi ir acīmredzams, ka, piemēram, “Ferrari FXX K” aizmugures attēla publicēšana nebūtu varējusi nozīmēt “V” formas elementa dizainparauga, kas atrodas uz šī automobiļa priekšējā pārsega, nodošanu atklātībā. Tāpat jāuzskata, ka nevar notikt nodošana atklātībā, ja specializējušos personu loks nespēj skaidri identificēt minētās daļas izskatu publicētajā attēlā, it īpaši tādēļ, ka reprodukcija ir pārāk maza, sliktas kvalitātes vai arī šo daļu daļēji aizsedz kāds cits elements.

67. Būtībā šeit nav nekā oriģināla, ciktāl šī skaidrības prasība, manuprāt, ir piemērojama *jebkura* dizainparauga nodošanai atklātībā Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē, vienalga, vai tas būtu vienkāršs ražojums, komplekss ražojums vai ražojuma daļa. Patiesībā, lai kāds būtu gadījums, darīšana par pieejamu sabiedrībai tiek uzskatīta par notikušu tikai tad, ja par attiecīgo dizainparaugu parastā uzņēmējdarbības gaitā varējis saprātīgi uzzināt attiecīgajā nozarē specializējušos personu loks¹⁷. Manā ieskatā šis nosacījums obligāti paredz, ka, nododot atklātībā, šis dizainparaugs atklājas pietiekami *skaidri*.

68. *Treškārt*, no Regulas Nr. 6/2002 16. un 25. apsvēruma izriet, ka, izveidojot viendabīgu kategoriju, kas veido neregistrētu Kopienas dizainparaugu, Savienības likumdevējs, lai sekmētu inovācijas¹⁸, ir vēlējis aizsargāt ražojumos izmantotus vai iekļautus dizainparaugus, kam ir īss ekonomiskās dzīves cikls¹⁹ un kuriem autori vēlējušies iegūt ātru un efektīvu aizsardzību bez reģistrācijas formalitāšu kārtošanas.

69. Tādējādi saskaņā ar šīs regulas 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu, ja vien ir izpildīti aizsardzības iegūšanas materiālie nosacījumi, dizainparaugi atbilstoši minētās regulas 11. panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem un bez citām formalitātēm ir automātiski aizsargāti kā neregistrēti Kopienas dizainparaugi kopš brīža, kad tie darīti pieejami sabiedrībai.

¹⁵ Tādu pašu interpretāciju skat. Ruhl, O. un Tolkmitt, J., *Gemeinschafts-geschmackmuster – Taschenkommentar – 3. Auflage*, Wolters Kluwer, Alfenā pie Reinas, 2019, 423. lpp.

¹⁶ Atgādināšu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktu dizainparaugs ir “visa ražojuma vai tā daļas izskats, kas radies no paša ražojuma un/vai tā rotājumu iezīmēm, jo īpaši līnijām, kontūrām, krāsām, formas, virsmas struktūras un/vai materiāla”.

¹⁷ Skat. šo secinājumu 12. zemsvītras piezīmi.

¹⁸ Vispārīgi, izveidojot vienotu Kopienas dizainparauga sistēmu, Savienības likumdevējs ir vēlējis sniegt efektīvu un vienveidīgu rūpnieciskā dizainparauga aizsardzību visā dalībvalstu teritorijā, lai veicinātu atsevišķu autoru ieguldījumu Savienības pārākumā šajā jomā un sekmētu jauninājumus, kā arī jaunu produktu izstrādi un investīcijas to ražošanā. Skat. Regulas Nr. 6/2002 1., 5., 7. un 29. apsvērumu, kā arī spriedumus, 2017. gada 27. septembris, *Nintendo* (C-24/16 un C-25/16, EU:C:2017:724, 73. punkts), un 2018. gada 8. marts, *DOCERAM* (C-395/16, EU:C:2018:172, 28. punkts).

¹⁹ Pretēji Polijas valdības apgalvotajam, tas, ka neregistrēts Kopienas dizainparaugs tika izveidots, domājot par ražojumiem ar īsu ekonomiskās dzīves ciklu – parasti tiem, kuru izskats ātri mainās līdzī modei, piemēram, apģērbi – neizslēdz to, ka tāda automobiļa kā “Ferrari FXX K” daļas izskats, kas *a priori* neietilpst šajā ražojumu kategorijā, var tikt aizsargāts šādā statusā. Šajā ziņā pietiek norādīt, ka Regulā Nr. 6/2002 Savienības likumdevējs nav paredzējis ierobežojumus attiecībā uz to ražojumu veidiem, kuru izskats var tikt aizsargāts kā neregistrēts Kopienas dizainparaugs.

70. Kā pamatoti apgalvo *Ferrari*, kā arī Čehijas un Itālijas valdības, ja tiktu pieprasīts, lai autori ar nolūku saņemtu īpašu aizsardzību šo daļu dizainparaugiem atsevišķi nodotu atklātībā katru sava ražojuma daļu, tas būtu pretrunā vienkāršības un ātruma mērķim, kas, kā es nupat atgādināju, ir bijis pamatā neregistrēta Kopienas dizainparauga izveidei²⁰. Tas novestu pie formālisma izpausmēm režīmā, kurā tas uzskatāms par izskaustu.

71. Manis ierosināto interpretāciju, *ceturtkārt*, pamato sistemātisks arguments.

72. Šajā ziņā dizainparauga nodošana atklātībā Regulā Nr. 6/2002 rada divējādas tiesiskas sekas. *Pirmkārt*, kā jau redzējām, šī nodošana atklātībā var radīt aizsardzību neregistrēta Kopienas dizainparauga statusā. *Otrkārt*, pārbaudot Kopienas dizainparauga (reģistrēta vai neregistrēta) aizsardzības iegūšanas materiālos nosacījumus, agrākas identiska vai tāda, kas rada tādu pašu vispārējo iespaidu kā tas, kuram tiek pieteikta aizsardzība, nodošanas atklātībā sekas ir šī pēdējā dizainparauga novitātes (šīs regulas 5. pants) un/vai individuālās būtības (minētās regulas 6. pants) “iznīcināšana” – šādi izslēdzot minētās aizsardzības iegūšanu. Šis pārbaudes nolūkā notikumu, kas ir nodošana atklātībā, definīcija, kura minēta šīs pašas regulas 7. panta 1. punktā, ir tāda pati kā 11. panta 2. punktā minētā²¹. Šīs divas tiesību normas it īpaši ietver vienu un to pašu kritēriju attiecībā uz specializējušos personu loka zināšanām²². Tādēļ, tā kā nepastāv elementi, kas liecinātu par Savienības likumdevēja pretēju gribu, nosacījums par nodošanu atklātībā saistībā ar abām tiesību normām ir jāvērtē vienādi.

73. Proti, kā norāda *Ferrari*, ja Tiesa šajā lietā nospriestu, ka autora veikta fotogrāfijas publikācija, kurā redzams viss ražojums kopumā, nenozīmē šī ražojuma daļas dizainparauga nodošanu atklātībā, lai gan specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par šo fotogrāfiju un šis dizainparaugs tajā ir skaidri identificējams, sekas būtu tādas, ka trešā persona pati varētu vēlāk pieteikt šī dizainparauga kā Kopienas dizainparauga aizsardzību. Proti, sākotnējā publicēšana, ņemot vērā šo interpretāciju, netiktu uzskatīta par agrāku nodošanu atklātībā, kas “iznīcina” novitāti Regulā Nr. 6/2002 7. panta 1. punkta izpratnē, kas nepieļautu šādu pieteikumu. Šāda interpretācija sekmētu nevis *inovāciju* dizainparaugu jomā, kā iecerēts šīs regulas 7. apsvērumā, bet gan pastāvošu dizainparaugu *kopēšanu*²³.

74. Savukārt un *piektkārt*, mani nepārliecina iesniedzējtiesas izvirzītais arguments, kuram piekrīt *Mansory Design*, Polijas valdība un Komisija, ka tiesiskās drošības prasības nepieļaujot iepriekš ierosināto interpretāciju. Saskaņā ar šo argumentu, kurš jau minēts šo secinājumu 54. punktā, ja kopējā automobiļa izskata nodošana atklātībā radītu tiesības uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu attiecībā uz tā daļām vai sastāvdaļām, piemēram, buferiem, lukturiem utt., tirgus dalībnieki tikai ar grūtībām spētu noteikt autora izvirzītās aizsardzības priekšmetu. Šāda neskaidrība varētu atturēt no inovācijām.

²⁰ Skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Karen Millen Fashions* (C-345/13, EU:C:2014:2013, 42. punkts).

²¹ Regulā Nr. 6/2002 7. panta 1. punktā ir noteikts: “Lai piemērotu regulas 5. un 6. pantu, uzskata, ka dizainparaugs ir darīts pieejams sabiedrībai, ja tas ir publicēts [...] vai izstādīts, izmantots tirdzniecībā vai citādi nodots atklātībā līdz, attiecīgi, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā vai 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajam datumam, izņemot, ja par šiem notikumiem parastā uzņēmējdarbības gaitā praktiski nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas [Savienībā]. [...]”

²² Ar vienīgo atšķirību, ka pirmajā tiesību normā šis kritērijs ir formulēts negatīvi, turpretim otrajā – pozitīvi.

²³ Praksē šāda interpretācija mudinās tirgus dalībniekus uzmeklēt visus, piemēram, specializētajos žurnālos, publicētos ražojumu attēlus, lai tajos apkopotu ražojumu daļu dizainparaugus un attiecīgā gadījumā paši iesniegtu pieteikumu šo izskatu reģistrēt kā Kopienas dizainparaugu.

75. Skaidrības labad no faktiskā viedokļa es, protams, piekritu tam, ka ražojuma daļas dizainparauga atsevišķa nodošana atklātībā ļauj palielināt tiesisko drošību gan lietotājiem, gan attiecīgā dizainparauga autoram. Tādēļ autoriem ir vēlams veikt šādu atsevišķu nodošanu atklātībā. Šajā gadījumā *Ferrari* būtu vēl jo vieglāk varējusi pierādīt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punktu specializējušos personu loks varēja saprātīgi uzzināt par aplūkoto dizainparaugu²⁴.

76. Taču, ja autoriem tiktu uzlikts pienākums trešo personu tiesiskās drošības vārdā veikt šādu atsevišķu nodošanu atklātībā, tas, manuprāt, būtu pretrunā Savienības likumdevēja iecerētajam līdzsvaram neregistrēta Kopienas dizainparauga režīmā, kas *pēc tā rakstura* paredz šīs drošības līmeņa samazināšanu attiecībā pret to, ko rada reģistrēti Kopienas dizainparaugi.

77. Šajā ziņā tas, ka par neregistrētiem Kopienas dizainparaugiem pēc definīcijas netiek iesniegti formāls reģistrācijas pieteikums, kā norādīju, neizbēgami rada zināmu tiesisku nedrošību trešām personām. Šajā jomā tirgus dalībnieku rīcībā nav tāda publiska reģistra kā reģistrētiem dizainparaugiem, kas tiem ļautu skaidri un precīzi uzzināt par pastāvošajām tiesībām uz vienu vai otru dizainparaugu²⁵. Tādējādi reģistrācijas neesamība padara sākotnēji grūtāk identificējamu izvērīto aizsardzības priekšmetu²⁶. Bieži vien autors tikai prasībā par pārkāpumu precīzē, vai viņš ir pieteicis ražojuma kopskatu vai tikai šī ražojuma daļas izskatu²⁷.

78. Tajā pašā laikā tiek samazināts arī autora aizsardzības līmenis un līdz ar to arī tiesiskā drošība. *Pirmkārt*, neregistrēta Kopienas dizainparauga īpašniekam piešķirtā aizsardzība, kā pamatoti norāda *Ferrari*, ir ierobežota. No materiālā skatpunkta saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu īpašnieks ir aizsargāts *vienīgi* pret viņa dizainparauga “kopēšanu”²⁸.

79. *Otrkārt*, neregistrētam Kopienas dizainparaugam piešķirtās aizsardzības ilgums ir salīdzinoši īss, jo saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 11. panta 1. punktu tas ir ierobežots ar trim gadiem no pirmās attiecīgā dizainparauga darīšanas par pieejamu sabiedrībai brīža²⁹.

80. Turklāt es nedomāju, ka būtu jāpārspilē riski tiesiskās drošības un inovācijas jomā, kuri rodas ar iepriekš ierosināto interpretāciju, saskaņā ar kuru visa kompleksā ražojuma darīšana par pieejamu sabiedrībai pati par sevi var nozīmēt šī ražojuma daļas nodošanu atklātībā.

²⁴ Citiem vārdiem sakot, īpaša ražojuma daļas dizainparauga nodošana atklātībā tā autoram var būt *praktisks* veids, kā nodrošināties, lai par šo dizainparaugu uzzinātu specializējušos personu loks.

²⁵ Skat. spriedumu, 2018. gada 5. jūlijs, *Mast-Jägermeister/EUIPO* (C-217/17 P, EU:C:2018:534, 52.–54. punkts). Reģistrēta Kopienas dizainparauga piešķirtās aizsardzības konkrētais priekšmets ir precīzi jānosaka reģistrācijas brīdī. Tādējādi, pat ja šis jautājums nav nozīmīgs strīda atrisināšanai pamatlietā, manuprāt, attiecībā uz Regulas Nr. 6/2002 35. un 36. pantu, kas attiecas uz *viena* dizainparauga reģistrāciju, vienskaitli, ir izslēgts, ka reģistrācijas pieteikums attiecībā uz visa ražojuma dizainparaugu varētu netieši būt spēkā arī attiecībā uz šī ražojuma daļu, kā uzsvērusi arī iesniedzējtiesa. Turklāt šīs regulas 37. pantā ir skaidri regulēta kombinēta pieteikuma iespēja.

²⁶ Skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Karen Millen Fashions* (C-345/13, EU:C:2014:2013, 43. punkts).

²⁷ Vajadzības gadījumā prasības par pārkāpumu iesniedzējs šajā nolūkā var attēlā, ko viņš sniedz savas prasījuma pamatojumam, iezīmēt izvērīto dizainparaugu, izmantojot krāsas, kontrastu, bultiņas vai līnijas, kas norobežo attiecīgo dizainparaugu. Tas ļauj tiesai un atbildētājam viegli saprast pieteiktās aizsardzības precīzo priekšmetu. Šajā ziņā Regulas Nr. 6/2002 85. panta 2. punktā ir noteikts, ka prasībā par pārkāpumu, lai izmantotu apgalvota neregistrēta dizainparauga spēkā esamības prezumpciju, pieteicējam ir jānorāda, kas veido šī dizainparauga individuālo būtību. Tiesa jau ir nospriedusi, ka šīs nosacījums tieši “izriet no vajadzības [šīs dizainparaugu kategorijas] gadījumā noteikt [...] [izvirzītās aizsardzības] konkrēto priekšmetu” (spriedums, 2014. gada 19. jūnijs, *Karen Millen Fashions* (C-345/13, EU:C:2014:2013, 43. punkts)).

²⁸ Salīdzinājumam, reģistrēts Kopienas dizainparaugs sniedz aizsardzību pret jebkādu “izmantošanu” – jēdziens, kas definēts Regulas Nr. 6/2002 19. panta 1. punktā. Šajā ziņā no šīs regulas 21. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs tādā veidā ir vēlējis piešķirt šāda veida dizainparaugam lielāku juridisko [tiesisko] drošību, salīdzinot ar neregistrētu Kopienas dizainparaugu.

²⁹ Savukārt saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 12. pantu reģistrēta Kopienas dizainparauga aizsardzība var ilgt līdz 25 gadiem, sākot no pieteikuma iesniegšanas brīža.

81. Proti, *pirmkārt*, kā es izskaidroju šo secinājumu 64.–67. punktā, kritērijs attiecībā uz to, ka specializējušos personu loks uzzina [par nodošanu atklātībā], paredz, ka ražojuma daļas dizainparaugam jābūt *skaidri identificējamam*, nododot atklātībā visa ražojuma dizainparaugu, un tas samazina tiesiskās nedrošības risku.

82. *Otrkārt*, saistībā ar inovāciju, papildus tam, ko jau izskaidroju šo secinājumu 73. punktā, ir jāpatur prātā, ka saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkta otro daļu neregistrēta Kopienas dizainparauga izmantošana, ko trešā puse veic bez īpašnieka atļaujas, netiek uzskatīta par attiecīgā dizainparauga “kopēšanas” rezultātu, “ja tā rodas tāda modelētāja [autora] neatkarīgā radošā darbā, par kuru var [saprātīgi] uzskatīt, ka tam nav bijis zināms [šis] dizainparaugs”.

83. Tātad autori var turpināt inovācijas, nebaidoties neinformētības dēļ pārkāpt neregistrētus Kopienas dizainparaugus. Pat pieņemot, ka viņi radītu dizainparaugus, kuru vispārējais vizuālais iespaids būtu identisks agrāk atklātībā nodotam aizsargātam dizainparaugam³⁰, viņi varētu pierādīt savu labticību³¹ un šādi izbēgt no jebkādas atbildības.

84. *Visbeidzot*, šajos secinājumos ierosināto interpretāciju, manuprāt, neliek apšaubīt arī *Mansory Design*, Polijas valdības un Komisijas izvirzītais arguments, ka fotogrāfija, kurā attēlots nevis tikai izvirzītā ražojuma daļas dizainparaugs, bet gan visa šī ražojuma izskats, neļautu noteikt, vai šis dizainparaugs atbilst materiālajiem nosacījumiem, lai iegūtu aizsardzību Kopienas dizainparauga statusā.

85. Nav šaubu – kā Savienības tiesas ir nospriedušas prasībās par reģistrētu Kopienas dizainparaugu spēkā neesamības atzīšanu³²–, lai novērtētu izvirzītā dizainparauga novitāti un individuālo būtību, tas jāspēj uzticami salīdzināt ar agrāku dizainparaugu, uz ko atsaucas pieteicējs par spēkā neesamību. Šajā nolūkā ir būtiski, lai būtu pieejams agrākā dizainparauga attēls, kas ļauj to precīzi un droši identificēt. Tādēļ pieteicējam par spēkā neesamību ir jāsniedz viena vai vairākas precīzas un pilnīgas minētā dizainparauga reprodukcijas³³. Tāpat ir svarīgi, lai būtu pieejams pieteiktā dizainparauga attēls, kas būtu pietiekami labas kvalitātes un ļautu skaidri izšķirt priekšmeta, kuram prasīta aizsardzība, detaļas³⁴.

86. Taču, manuprāt, fotogrāfija, kurā ir attēlots visa ražojuma izskats, ļauj veikt šādu salīdzinājumu attiecībā uz šī ražojuma daļas dizainparaugu, ja, kā es norādīju šo secinājumu 64.–66. punktā, šī dizainparauga iezīmes šajā fotogrāfijā ir *skaidri saskatāmas*. Šāda reprodukcija ļauj iegūt priekšstatu par minēto dizainparaugu un saskatīt tā iespējamās vizuālās vai dekoratīvās

³⁰ Skat. Regulas Nr. 6/2002 10. pantu, kā arī šo secinājumu 94. un 95. punktu.

³¹ Precizēšu, ka pienākums pierādīt, ka apstrīdēto izmantošanu ir radījusi neregistrēta Kopienas dizainparauga “kopēšana”, ir šo tiesību īpašniekam, savukārt atbildētājam ir jāpierāda, ka šo izmantošanu “ir radījis neatkarīgs radošs darbs”. Skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *H. Gautzsch Großhandel* (C-479/12, EU:C:2014:75, 41. punkts).

³² Skat. Regulas Nr. 6/2002 24. un nākamos pantus. No šīs regulas 24. panta 3. punkta izriet, ka aizsardzības iegūšanas materiālo nosacījumu ievērošanu attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu pārbauda tiesa, ja aplūkotā Kopienas dizainparauga pārkāpuma pārkāpuma tiesvedībā atbildētājs ir iesniedzis pretpasību par spēkā neesamības pasludināšanu.

³³ Skat. it īpaši Vispārējās tiesas spriedumu, 2017. gada 21. septembris, *Easy Sanitary Solutions* un *EUIPO/Group Nivelles* (C-361/15 P un C-405/15 P, EU:C:2017:720, 64. un 65. punkts), un spriedumu, 2019. gada 24. oktobris, *Atos Medical/EUIPO – Andreas Fahl Medizintechnik-Vertrieb* (Ārstnieciskie plāksteri) (T-559/18, nav publicēts, EU:T:2019:758, 40. un 43. punkts).

³⁴ Attiecībā uz dizainparauga reģistrācijas pieteikumiem skat. Komisijas Regulas (EK) Nr. 2245/2002 (2002. gada 21. oktobris), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem (OV 2002, L341, 28. lpp.), 4. panta 1. punkta e) apakšpunktu un spriedumu, 2018. gada 5. jūlijs, *Mast-Jägermeister/EUIPO* (C-217/17 P, EU:C:2018:534, 47.–55. punkts).

atšķirības no agrāka dizainparauga, un līdz ar to novērtēt tā novitāti un individuālo būtību. Taču tas tā nav gadījumā, ja reprodukcija ir pārāk maza, sliktas kvalitātes vai ja izvirzīto dizainparaugu daļēji aizsedz kāds cits elements³⁵.

87. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz pirmo jautājumu atbildēt, ka Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka visa ražojuma dizainparauga, piemēram, automobiļa izskata, darīšana par pieejamu sabiedrībai nozīmē arī šī ražojuma daļas dizainparauga – piemēram, dažu šī automobiļa virsbūves elementu izskata – darīšanu par pieejamu sabiedrībai, ja vien šis pēdējais dizainparaugs šajā nodošanā atklātībā ir skaidri identificējams.

B. Par iespēju izvirzīt aizsardzību “ražojuma daļas” Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkta izpratnē dizainparaugam (otrais jautājums)

88. Gadījumā, ja Tiesa, kā es ierosinu, atbildētu apstiprinoši uz pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa otrajā jautājumā vēlas noskaidrot, kāds juridiskais kritērijs ir jāpiemēro, veicot individualitātes kritērija pārbaudi Regulas Nr. 6/2002 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta un 6. panta 1. punkta izpratnē, lai noteiktu vispārējo iespaidu, ko rada kompleksā ražojumā ietvertu daļu, piemēram, automobiļa virsbūves elementu, dizainparaugs.

89. Šo secinājumu 43.–51. punktā esmu izskaidrojis iemeslus, kādēļ, manuprāt, šajā lietā nav lielas nozīmes tam, vai “Ferrari FXX K” daļa, kuras izskatu šī sabiedrība izvirza kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu, ir vai nav “kompleksā ražojumā” ietvertas “sastāvdaļas”. Tādēļ šajā iedaļā es turpināšu izmantot “ražojuma daļas” jēdzienu.

90. Ir nepieciešami daži vispārēji paskaidrojumi, lai labi izprastu otro jautājumu.

91. Kā norādīju šo secinājumu 36. punktā, starp materiālajiem nosacījumiem, kuriem dizainparaugam ir jāatbilst, lai tas būtu aizsargāts kā Kopienas dizainparaugs (reģistrēts vai neregistrēts), ir minēta “individuālā būtība”. Saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 6. pantu tiek uzskatīts, ka dizainparaugam piemīt “individuāla būtība”, ja vispārējais iespaids, ko tas rada informētam lietotājam³⁶, atšķiras no tā iespaida, ko šādam lietotājam rada jebkurš dizainparaugs, kas ir agrāk darīts pieejams sabiedrībai.

92. Lai novērtētu šī nosacījuma izpildi tātad, kā jau tika paskaidrots šo secinājumu 85. punktā, ir jāsalīdzina izvirzītais dizainparaugs ar agrāku dizainparaugu.

93. Kā izriet no minētā 6. panta teksta, precīzāk runa ir par katra konfliktējošā dizainparaugu radītā “vispārējā iespaida” salīdzināšanu. Citiem vārdiem sakot, ir jāpārbauda, vai tie ir *vispārēji līdzīgi*. Tātad tiek ņemtas vērā visas to īpašības un nav iespējams pretstatīt vienīgi katra

³⁵ Pretēji *Mansory Design* apgalvotajam, šajā lietā aplūkotais gadījums nekādā veidā nav pielīdzināms tam, kas tika aplūkots spriedumā, 2017. gada 21. septembris, *Easy Sanitary Solutions* un *EUIPO/Group Nivelles* (C-361/15 P un C-405/15 P, EU:C:2017:720, 68. un 69. punkts). Šajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka no Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (*EUIPO*) nevar tikt pieprasīts, lai tas, veicot konfliktējošu dizainparaugu salīdzinājumu, veiktu viena vai vairāku agrāku dizainparaugu dažādu elementu kombināciju, lai iegūtu šī dizainparauga pilnīgu veidolu, jo spēkā neesamības atzīšanas pieteikuma iesniedzējam ir pilnībā jāatveido minētais dizainparaugs, un ka jebkura eventuālā kombinācija noteikti ietvertu neprecizitātes. Proti, piemērojot manis ierosināto interpretāciju, tiesai nav jāveic atsevišķi attēlotu elementu neuzticama kombinācija. Tam ir vienkārši jānovērtē pilnīgi attēlots un skaidri redzams dizainparaugs fotogrāfijas, kuru tam sniedzis prasītājs prasībā par pārkāpumu, daļā.

³⁶ Attiecībā uz “informēta lietotāja” definīciju skat. spriedumu, 2011. gada 20. oktobris, *PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic* (C-281/10 P, EU:C:2011:679, 59. punkts), kā arī 2017. gada 21. septembris, *Easy Sanitary Solutions* un *EUIPO/Group Nivelles* (C-361/15 P un C-405/15 P, EU:C:2017:720, 124. un 125. punkts).

dizainparauga daļas. Līdz ar to ir iespējams, ka ar atšķirībām detaļās, pat ja šīs atšķirības ir vērā nemamas, taču atrodas tikai izvirzītā dizainparauga daļā, var nepietikt, lai pierādītu, kas tas rada “vispārējo iespaidu”, kas atšķiras no agrākā dizainparauga radītā vispārējā iespaيدا, un tādējādi pierādītu tā “individuālo būtību”³⁷.

94. Tāda pati loģika *mutatis mutandis* ir piemērojama pārkāpuma jomā. Šajā ziņā Regulas Nr. 6/2002 10. pantā ir paredzēts, ka Kopienas dizainparauga piešķirtā aizsardzība “attiecas uz visiem dizainparaugiem, kas informētām lietotājam neatstāj atšķirīgu vispārējo iespaidu”³⁸.

95. No tā izriet, ka arī šeit konfliktējošo dizainparaugu salīdzinājums ir jāveic attiecībā uz visu aizsargāto dizainparaugu veidojošo izskatu un apstrīdētajam dizainparaugam nav iespējams pretstatīt vienīgi šī dizainparauga daļu. Vēlreiz, pat ja šis apstrīdētais dizainparaugs ir identisks aizsargātā dizainparauga daļai, iespējams, ka šo abu dizainparaugu radītie “vispārējie vizuālie iespaيدا” ir atšķirīgi un līdz ar to pārkāpuma nav³⁹.

96. Šādi gadījumi it īpaši var rasties, ja izvirzītā Kopienas dizainparauga priekšmets ir *visa ražojuma izskats*. Piemēram, ja autors reģistrē visas lelles dizainparaugu⁴⁰ un trešā persona bez viņa atļaujas laiž tirdzniecībā modeli, kuram ir vairākas atšķirības, taču tāda pati galva, pārkāpums, iespējams, netiks atzīts. Proti, ar šo daļējo līdzību var nepietikt, lai pierādītu identiskus “vispārējos vizuālos iespaيدا”.

97. Šādā kontekstā, kā jau minēts visā šo secinājumu gaitā, Savienības likumdevējs ir atļāvis autoriem izvirzīt *konkrētāka priekšmeta* kā Kopienas dizainparauga aizsardzību, proti, “ražojuma daļas” izskatam atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktam⁴¹.

98. Tādējādi, atgriežoties pie šo secinājumu 96. punktā sniegtā piemēra, autors var izvēlēties izvirzīt vienīgi lelles galvas izskata aizsardzību. Šādi rīkojoties, viņš palielina šīs “ražojuma daļas” dizainparauga aizsardzības līmeni un it īpaši maksimizē savas izredzes likt atzīt šīs daļas pārkāpumu. Proti, viņš izvairās no vispārējo vizuālo iespaيدا, ko rada konkurējošie visu leļļu kopumā dizainparaugs, salīdzinājuma. Tiek ņemts vērā vienīgi *galvas izskats*, kas ir Kopienas dizainparauga priekšmets. Salīdzinot vienīgi šo leļļu abu galvu izskatu, pārkāpums kļūst acīmredzams⁴².

³⁷ Skat. Regulas Nr. 6/2002 14. apsvērumu, kā arī *Passa, J., Droit de la propriété industrielle*, I sējums, 2. izdevums, LGDJ, Parīze, 2009, 934. lpp. Šajā nozīmē Vispārējā tiesa pastāvīgi ir spriedusi, ka “dizainparauga individuālais raksturs izriet no kopējā iespaيدا par atšķirīgumu vai no *déjà vu* sajūtas neesamības informēta lietotāja uztverē – salīdzinājumā ar jebkuru iepriekš pastāvošo objektu dizainparaugu kopumā, neņemot vērā atšķirības, kas nav pietiekami izteiktas, lai ietekmētu šo kopējo iespaidu, lai gan tās varētu būt kaut kas lielāks nekā nebūtiskas iezīmes, taču ņemot vērā atšķirības, kas ir pietiekami izteiktas, lai radītu atšķirīgu kopējo iespaidu” (spriedums, 2018. gada 17. maijs, *Basil/EUIPO – Artex* (Velosipēdu grozi) (T-760/16, EU:T:2018:277, 77. punkts un tajā minētā judikatūra)). Tāpat Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka konfliktējošu dizainparaugu radīto vispārējo iespaيدا salīdzinājumam “ir jābūt sintētiskam un tas nevar būt ierobežots vienīgi ar līdzību un atšķirību uzskaitījuma analītisku salīdzinājumu” (spriedums, 2020. gada 8. jūlijs, *Glimarpol/EUIPO – Metar* (Pneimatiskais instruments) (T-748/18, nav publicēts, EU:T:2020:321, 47. punkts un tajā minētā judikatūra)).

³⁸ Taču, paturot prātā, kā norādīts šo secinājumu 78. punktā, ka neregistrēta Kopienas dizainparauga gadījumā īpašnieks ir aizsargāts vienīgi pret “kopēšanu” Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkta izpratnē.

³⁹ Skat. *Passa, J.*, minēts iepriekš, 1004. lpp.

⁴⁰ Attiecībā uz šo piemēru skat. *Passa, J.*, minēts iepriekš, 1004. un 1115. lpp.

⁴¹ Turklāt Komisija Tiesā apgalvoja, ka šeit runa ir par Savienības dizainparaugu režīma “fundamentālu aspektu”.

⁴² Šajā ziņā *neregistrēts* Kopienas dizainparaugs sniedz autoram elastīgumu, kuru nesniedz *reģistrēts* Kopienas dizainparaugs. Reģistrēta Kopienas dizainparauga gadījumā aizsardzības priekšmets, proti, izvirzītais dizainparaugs, reģistrācijas pieteikumā ir stingri noteikts (skat. šo secinājumu 25. zemsvītras piezīmi). Joprojām izmantojot to pašu piemēru, ja autors izvēlas reģistrēt nevis lelles galvas, bet gan visas lelles dizainparaugu, tad pārkāpums tiks novērtēts attiecībā uz šo pēdējo minēto priekšmetu. Taču šādā gadījumā autors varēs atsaukties uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, kuru veido tikai galvas izskats, ja vien tā ir tikusi nodota atklātībā mazāk nekā pirms trim gadiem saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 11. pantu un pati par sevi izpilda šajā regulā paredzētos materiālos nosacījumus. Skat. *Passa, J.*, minēts iepriekš, 1004. un 1115. lpp..

99. Manuprāt, iepriekš izklāstītie skaidrojumi gūst zināmu atbalsi pamatlietā. Proti, atgādināšu, ka *Ferrari* savas prasības par pārkāpumu pamatojumam vēl vairāk pakārtoti atsaucas tostarp uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, kas saistīts ar visa “Ferrari FXX K” ārējo apdari⁴³. Kā es izprotu iesniedzējtiesas nolēmumu, apelācijas instances tiesa, veicot šī dizainparauga salīdzināšanu ar visa *Mansory* “Siracusa 4XX” izskatu⁴⁴, būtībā uzskatīja, ka šie divi dizainparaugi nerada vienādu “vispārējo vizuālo iespaidu” Regulas Nr. 6/2002 10. panta izpratnē⁴⁵ – turklāt, neraugoties uz vizuālajām līdzībām, kas piemīt it īpaši “V” formas elementam uz priekšējā pārsega un divu līmeņu “spoilerim”. Atsaucoties uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, kas ir vērsts uz aplūkotās “FXX K” daļas izskatu, *Ferrari* tātad cenšas maksimizēt savas izredzes, ka šajā gadījumā tiks atzīts pārkāpums.

100. Ņemot vērā šos skaidrojumus, man šķiet, ka otrajā jautājumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai pastāv ierobežojumi autoru iespējai sadalīt savu ražojumu kopumā izskatu atsevišķos “ražojumu daļū” dizainparaugos, no kuriem katrs tiek aizsargāts atsevišķi kā Kopienas dizainparauga priekšmets, lai maksimizētu to saņemtās aizsardzības līmeni.

101. Šis jautājums ir vēl jo vairāk nozīmīgs tādēļ, ka pamatlietā apelācijas instances tiesa ir uzskatījusi, ka *Ferrari* galvenokārt izvirzītais neregistrētais Kopienas dizainparaugs attiecībā uz tās modeļa “FXX K” daļu, ietverot it īpaši “V” formas elementu uz priekšējā pārsega un divu līmeņu “spoileri”, *nepastāv*, jo šai daļai nepiemētot “zināma patstāvība” un “zināma formas viengabalainība” un prasītāja pamatlietā to esot nošķīrusi patvaļīgi.

102. Iesniedzējtiesas nolēmumā ir maz paskaidrots, kas būtu jāsaprot ar jēdzieniem “patstāvība” un “formas viengabalainība”. Kā es saprotu, Vācijas tiesu judikatūrā runa ir par kumulatīviem nosacījumiem, lai pretendētu uz Kopienas dizainparaugu attiecībā uz “ražojuma daļu”. Nosacījums par “patstāvību”, man šķiet, ir saistīts ar to, vai daļas izskats izceļas vai, tieši pretēji, pilnībā saplūst ar ražojuma izskatu, aplūkojot to kopumā. Nosacījums par “viengabalainību” ir saistīts ar to, vai izvirzītais daļas dizainparaugs ir pabeigts kopums. Konkrēti šajā gadījumā apelācijas instances tiesa ir uzskatījusi *Ferrari* veikto nošķirumu par “patvaļīgu” tādēļ, ka šī sabiedrība nav iekļāvusi “FXX K” lukturus un “spoilera” sānu galus – elementus, kas ir attiecīgi šī automobiļa “acis” un “žoklis”, pārņemot “sejas vaibstu” metaforu, uz ko norāda *Ferrari*⁴⁶. Šo nosacījumu mērķis galu galā ir noteikt, vai izvirzītā ražojuma daļas izskats ir “patstāvīgs vispārējais iespāids attiecībā pret visu formu”.

103. Tādēļ šajā lietā ir jānosaka, vai ražojuma daļas izskatam, lai tas varētu būt atsevišķa Kopienas dizainparauga priekšmets, kurš atšķiras no dizainparauga, ar kuru attiecīgajā gadījumā ir aizsargāts visa šī ražojuma izskats, patiešām ir jāpiemīt šādi “patstāvībai” un “viengabalainībai”.

104. Manuprāt, atbilde uz šo jautājumu nav meklējama “individuālās būtības” jēdziena interpretācijā Regulas Nr. 6/2002 6. panta izpratnē. Proti, šis jēdziens regulē nevis attiecības starp ražojuma dizainparaugu un to veidojošo daļu dizainparaugiem, bet, kā norādīju šo secinājumu 92. punktā, attiecības starp šiem dizainparaugiem un citiem agrākiem dizainparaugiem. Tātad šis jēdziens nav atbilstošs, lai noteiktu, vai “Ferrari FXX K” ietvaros izvirzītās daļas, kuru veido it īpaši

⁴³ Skat. šo secinājumu 25. punktu.

⁴⁴ Skat. šo secinājumu 21. punktu.

⁴⁵ Skat. šo secinājumu 29. punktu.

⁴⁶ Skat. šo secinājumu 23. punktu. Turpretim, kā es saprotu, piemēram, automobiļa radiatora režģim kā pabeigtam veselumam piemistu šāda “viengabalainība”.

“V” formas elements uz priekšējā pārsega un divu līmeņu “spoileris”, izskats var būt “ražojuma daļas” dizainparaugs Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkta izpratnē, kurš atšķiras no visa šī automobiļa dizainparauga kopumā.

105. Šī atbilde turpretī, manuprāt, ir jāmeklē pašā “dizainparauga” jēdziena definīcijā, kas paredzēta Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktā.

106. Šajā ziņā atgādināšu, ka šī definīcija attiecas uz “visa ražojuma vai tā daļas izskat[u], kas radies no paša ražojuma un/vai tā rotājumu iezīmēm, jo īpaši līnijām, kontūrām, krāsām, formas, virsmas struktūras un/vai materiāla”.

107. No šīs definīcijas var izsecināt vairākus kritērijus. Tā kā “ražojuma daļas” jēdziens tajā nav precizēts, tas ir jāsaprot saskaņā ar tā parasto nozīmi ikdienas valodā⁴⁷ kā “veseluma”, ko veido ražojums, detaļu. Turklāt šai detaļai, lai to varētu aizsargāt kā dizainparaugu, ir jāpiemīt izskatam, proti, pēc definīcijas jābūt *redzamai*⁴⁸. Turklāt, kā apgalvo *Ferrari*, minētajai detaļai jābūt norobežotai ar *īpašām līnijām, kontūrām, krāsām, formu vai arī virsmas struktūru*.

108. Vai Tiesai būtu jāpievieno šiem kritērijiem tie, kurus ierosina iesniedzējtiesa un kuri attiecas uz “patstāvību” un “viengabalainību”?

109. Nav šaubu – Vispārējā tiesa spriedumā *Buck-Chemie/EUIPO – Henkel* (Tualetes skalošanas līdzekļa bloks)⁴⁹ ir izmantojusi šiem piedāvātajiem ļoti līdzīgus kritērijus.

110. Šajā lietā uzņēmums bija iesniedzis reģistrācijas pieteikumu attiecībā uz tualetes skalošanas līdzekļa bloka daļas dizainparaugu, ko veidoja šajā blokā ietvertas četras tīrāmā līdzekļa bumbiņas. Konkurents iesniedza pieteikumu par šī dizainparauga spēkā neesamības atzīšanu, kā pamatojumu norādot it īpaši tā novitātes un individuālās būtības trūkumā. Šajā ziņā pieteikuma par spēkā neesamības atzīšanu iesniedzējs kā agrākus dizainparaugus tostarp bija iesniedzis četru rindā izvietotu bumbiņu attēlu, kas brīvi izvēlētas no bumbiņu baseina fotogrāfijas, kurā šīs bumbiņas atradās starp desmitiem citu, un secīgu bumbiņu attēlu, kas ņemts no prāta mežģa kopējā attēla. Vispārējā tiesa būtībā uzskatīja šos pēdējos dizainparaugus par *neesošiem*, nospriežot, ka iesniegtajām “ražojuma daļām” nebija “patstāvīgas būtības” un tās nebija iespējams “nodalīt no visa produkta kopumā radītā vispārējā iespaida”⁵⁰.

111. Šajā ziņā Vispārējā tiesa arī nosprieda, ka, “lai veidotu atsevišķu dizainparaugu, kas nodalīts no galvenā ražojuma dizainparauga, attiecīgajiem elementiem jābūt *īpaši izceltiem un tādējādi jālīdz uztvert galveno ražojumu kā vienotu veselumu*” (mans izcēlums). Savukārt pieteikuma par spēkā neesamības atzīšanu iesniedzējas iesniegtās secīgi izvietotās bumbiņas, kas iegūtas no prāta mežģa attēla, bija “attēlotās spēles veseluma un tās attēla neatņemama sastāvdaļa” un nebija “īpaši izceltas”⁵¹.

⁴⁷ Pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Acacia un D’Amato* (C-397/16 un C-435/16, EU:C:2017:992, 64. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

⁴⁸ Ja ražojuma daļa ir detaļa kompleksā ražojumā Regulas Nr. 6/2002 3. panta c) punkta izpratnē, šīs daļas izskatam turklāt ir jābūt redzamam “ražojuma parastas izmantošanas laikā”.

⁴⁹ Spriedums, 2018. gada 22. novembris (T-296/17, nav publicēts, EU:T:2018:823).

⁵⁰ Spriedums, 2018. gada 22. novembris, Tualetes skalošanas līdzekļa bloks (T-296/17, nav publicēts, EU:T:2018:823, 51. un 52. punkts).

⁵¹ Spriedums, 2018. gada 22. novembris, Tīrīšanas bloks tualetēm (T-296/17, nav publicēts, EU:T:2018:823, 52. punkts). Tādu pašu argumentāciju skat. arī spriedumā, 2013. gada 25. oktobris, *Merlin u.c./ITSB – Dusyma* (Spēles) (T-231/10, nav publicēts, EU:T:2013:560, 34. un 35. punkts).

112. Taču manī rada zināmu atturību doma par tādu nerakstītu kritēriju kā “patstāvība” un “viengabalainība” ieviešanu interpretācijas ceļā tik delikātā jomā kā Kopienas dizainparaugi, lai nodalītu ražojumu daļu, kuras izskats var būt īpašas aizsardzības priekšmets.

113. Kā būtībā apgalvo *Ferrari*, kā arī Čehijas un Itālijas valdības, papildus tam, ka pēdējos minētos kritērijus nebija paredzējis Savienības likumdevējs, man grūti iztēloties, kā tie varētu palielināt tiesiskās drošības līmeni. Proti, kādos apstākļos būtu jāuzskata, ka ražojuma daļas dizainparaugs atbilst šīm “patstāvības” un “viengabalainības” prasībām?

114. Šajā ziņā it īpaši norādīšu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punktu “ražojuma daļa” var būt arī tikai ražojuma rotājums. Tādēļ man rodas šaubas, kā šādā gadījumā būtu jāpiemēro minētie kritēriji. Tāpat arī piemērā ar lelli, kas sniegts šo secinājumu 96. punktā – cik lielā mērā šīs lelles galvas izskatam piemistu zināma “viengabalainība” un zināma “patstāvība” attiecībā pret pārējā ķermeņa izskatu? Vai tām būtu jāatšķiras atkarībā no tā, vai runa ir par *Barbie* tipa lelli vai par kādu krievu lelles modeli? *Et quid* ar automobiļa virsbūves elementiem? Visumā šādi elementi nekad nav patiešām patstāvīgi no pārējās virsbūves, jo tie ir tās vizuālā izskata daļa.

115. Paturot prātā, protams, kā parāda tā dēvētā Tualetes skalošanas līdzekļa bloks⁵² lieta, ka pārbaudītājs vai tiesa var saņemt pilnībā brīvi norobežotas ražojuma daļas.

116. Taču risinājums šādu mēģinājumu noregulējumam, manuprāt, rodams nevis papildu kritēriju pieņemšanā, bet vienkārši stingrā kritēriju, kas izriet no “dizainparauga” definīcijas Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkta izpratnē, piemērošanā, ko veic pārbaudītājs vai tiesa. Kā es jau norādīju šo secinājumu 107. punktā, ražojuma daļai it īpaši ir jābūt norobežotai, pateicoties tās īpašajam izskatam – līnijām, kontūrām, krāsām utt.⁵³ Īsāk sakot, ir jābūt dizainparaugam, kurš ir identificējams kā tāds un kuru pašu par sevi ir iespējams novērtēt atbilstoši aizsardzības iegūšanas nosacījumiem. Tādēļ varu piekrist iesniedzējtiesas vērtējumam, saskaņā ar kuru daļas izskatam pašam par sevi ir jāspēj radīt “vispārēju iespaidu” un tādēļ tas nevar pilnībā saplūst ar visu ražojuma izskatu. Kopienas dizainparaugs, kura priekšmets neatbilst šai definīcijai, būtu jāatzīst par spēkā neesošu⁵⁴ – vai, precīzāk, par *neeksistējošu*.

117. Vispārīgi es uzskatu, ka pārbaudītājam vai tiesai būtu jāraugās, lai nebūtu iespējams kā patstāvīgu Kopienas dizainparaugu izvirzīt patiešām nenozīmīgas vai pilnībā patvaļīgas ražojuma daļas. Turklāt, manuprāt, ja autors mākslīgi sadala ražojuma izskatu ar vienīgo nolūku apiet “vispārējā iespaida” testu, kas uzlikts Regulas Nr. 6/2002 6. un 10. pantā, šāda rīcība būtu uzskatāma par tiesību ļaunprātīgu izmantošanu⁵⁵.

118. Pamatlietā valsts tiesai ir jāpārbauda, vai *Ferrari* norādītie neregistrētie Kopienas dizainparaugi atbilst “dizainparauga” definīcijai Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkta izpratnē, kā tā ir izskaidrota šo secinājumu 107. un 117. punktā. Tomēr es uzskatu, ka ir lietderīgi šajā ziņā sniegt dažas noderīgas norādes.

⁵² Spriedums, 2018. gada 22. novembris (T-296/17, nav publicēts, EU:T:2018:823).

⁵³ Turpretim, kā apgalvo *Ferrari*, šai daļai nav jābūt “strukturāli neatkarīgai” no ražojuma.

⁵⁴ Skat. Regulas Nr. 6/2002 25. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

⁵⁵ Atgādināšu, ka tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums ir Savienības tiesību vispārējs princips. Atbilstoši Tiesas judikatūrai, lai tiktu pierādīta šāda ļaunprātīga izmantošana, ir jābūt, pirmkārt, objektīvu apstākļu kopumam, no kuriem izriet, ka, lai arī Savienības tiesiskajā regulējumā paredzētie nosacījumi formāli tiek ievēroti, šī tiesiskā regulējuma mērķis nav sasniegts, un, otrkārt, subjektīvam elementam, proti, vēlmei gūt priekšrocību, kas izriet no Savienības tiesiskā regulējuma, mākslīgi radot tās gūšanai vajadzīgos nosacījumus. Skat. manus secinājumus lietā *Altun* u.c. (C-359/16, EU:C:2017:850, 45. zemsvītras piezīme).

119. Šajā ziņā norādu, ka “FXX K” daļa, kuras izskatu *Ferrari* izvirza kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu, kuru veido “V” formas elements uz “FXX K” priekšējā pārsega, spuras formas elements, kas ir izvirzīts un garenvirzienā izvietots šī pirmā elementa centrā (*strake*), buferī iebūvēts divu līmeņu priekšējais “spoileris” un centrālais vertikālais savienojuma stienis, kas savieno priekšējo “spoileri” un priekšējo pārsegu, ir šī automobiļa detaļa. Kā jau secinājusi iesniedzējtiesa, šī detaļa ir redzama. Turklāt, man šķiet, ka minēto detaļu norobežo īpašas līnijas, kontūras, krāsas un formas. It īpaši es tāpat kā *Ferrari* sliecos uzskatīt, ka šie dažādie elementi var tikt uztverti kā vienots veselums, kas raksturīgā veidā atgādina “Formula 1” automobiļa priekšpusi⁵⁶.

120. Gadījumā, ja iesniedzējtiesai būtu tāds pats viedoklis, pēc tam tai būs jāpārbauda, vai izvirzītā ražojuma daļas izskats pats par sevi atbilst aizsardzības iegūšanas nosacījumiem Kopienas dizainparauga statusā. Kritērijiem, kas piemērojami šo nosacījumu vērtējumā, jābūt tiem pašiem, kas piemērojami visam dizainparaugam. It īpaši, lai noteiktu ražojuma daļas dizainparauga radīto vispārējo iespaidu – ar nolūku novērtēt “individuālo būtību” vai pārkāpumu –, ir jāņem vērā tikai šīs vienas daļas izskats neatkarīgi no visa ražojuma kopumā radītā vispārējā iespaيدا.

121. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, es ierosinu Tiesai uz otro jautājumu atbildēt, ka Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “ražojuma [...] daļas izskats” šīs tiesību normas izpratnē, kas var būt Kopienas dizainparauga aizsardzības priekšmets, var būt redzama ražojuma detaļa, kuru norobežo īpašas līnijas, kontūras, krāsas un formas vai arī virsmas struktūra. Izvērtējot, vai attiecīgais dizainparaugs atbilst šai definīcijai, nav nepieciešams piemērot tādus papildu kritērijus kā “patstāvība” vai “viengabalainība”.

V. Secinājumi

122. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Padomes Regulas (EK) Nr. 6/2002 (2001. gada 12. decembris) par Kopienas dizainparaugiem 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka visa ražojuma dizainparauga, piemēram, automobiļa izskata, darīšana par pieejamu sabiedrībai nozīmē arī šī ražojuma daļas dizainparauga – piemēram, daži šī automobiļa virsbūves elementi – izskata darīšanu par pieejamu sabiedrībai, ja vien šis pēdējais dizainparaugs šajā nodošanā atklātībā ir skaidri identificējams.
- 2) Regulas Nr. 6/2002 3. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, “ražojuma [...] daļas izskats” šīs tiesību normas izpratnē, kas var būt Kopienas dizainparauga aizsardzības priekšmets, var būt redzama ražojuma detaļa, kuru norobežo īpašas līnijas, kontūras, krāsas un formas vai arī virsmas struktūra. Izvērtējot, vai attiecīgais dizainparaugs atbilst šai definīcijai, nav nepieciešams piemērot tādus papildu kritērijus kā “patstāvība” vai “viengabalainība”.

⁵⁶ Skat. šo secinājumu 23. punktu.